

Vysvětlivka ke sloupci N/K

- **N (nezbytná) - zásadní obsah pro minimalizaci rizik při vedení oddílu. Osoba nenaplnující tyto projevy kompetencí by se neměla stát vedoucím oddílu, i kdyby oddíl měl zaniknout.**
- **K (klíčová) - zásadní obsah pro vedoucího plnohodnotného skautského oddílu. Osoba nenaplnující tyto projevy kompetencí není zárukou toho, aby oddíl jí vedený byl plně rozvinutý a skutečně skautský.**

COLLEGIUM

Projevy kompetence	N/K	Anotace	Kritéria vůdcovské zkoušky (povinně ověřovaný obsah VZ)
Váží si hodnotných a přetrvávajících mezilidských vztahů a přátelství a prožívá je. Vede k tomu členy oddílu vytvořením vhodných podmínek i vlastním příkladem.	N	Při akcích je součástí skupiny, nestraní se. Umí navodit příjemnou a sdílnou atmosféru. Dovede členům oddílu předat hodnoty přátelství, dlouhodobých vztahů, mluví o svém vztahu k různým osobám, umí podchytit vývoj vztahu mezi členy oddílu. Umí naslouchat a vede k tomuto umění i lidi okolo sebe.	
Používá vhodné styly vedení v závislosti na situaci.	K	Dává ostatním členům oddílu přiměřený prostor se vyjádřit, případně se podílet na spolurozhodování nebo fungovat zcela samostatně. Je si vědom, že případné	

		kolektivní rozhodnutí nebo poskytnutí autonomie ho nezbavuje odpovědnosti. Umí rozpoznat, kdy je naopak vhodné rozhodnout autoritativně, a udělat to tak, aby ho ostatní následovali.	
Cíleně a vhodným způsobem pracuje na své autoritě vedoucího oddílu.	N	Cíleně a vhodným způsobem pracuje na své autoritě vedoucího oddílu, udržuje přiměřenou kázeň v oddíle.	Ví, proč má cíleně pracovat na své autoritě vedoucího oddílu, a jak to dělat. Dokáže se vyhnout jednání, kterým může o autoritu přijít nebo ji zneužít.
Vhodným způsobem koordinuje práci týmu, aby zajistil veškerou oddílovou činnost.	N	Koordinuje (vede, kontroluje, povzbuzuje a v případě potřeby mění zadání úkolů) pro tým vedení oddílu tak, aby na poradách i v období mezi nimi (organizování schůzek, výprav, táborů, ...) spolupracoval na zajištění činnosti a plnil úkoly v souladu s plánem. Zajistí, aby měly porady určený odpovídající program, který bude dostatečně dopředu zveřejněn. Aby se prioritně probralo to, co doopravdy potřeba probrat je (nebát se prioritizovat body porady, nedržet se zuby nehty programu, když to není opodstatněné). Pohlídá, aby nebyly porady zbytečně únavné a dlouhé, ale aby měl možnost se vyjádřit každý, kdo má k tématu co říci (samozřejmě při vhodném způsobu moderování diskuse). Zařídí, aby byl z porady včas odpovídající zápis či seznam úkolů (ideálně obojí), ke	Dokáže připravit a vést poradou oddílové rady tak, že efektivně řeší práci, která je na stole (aktuální i dlouhodobější úkoly, plnění plánu, zajištění oddílové činnosti). Dokáže odpovídajícím způsobem zadat úkol, poskytnout podporu při jeho plnění a ověřit úspěšné splnění.

		<p>kterému je možné se v případě potřeby vracet. Úkoly umí delegovat nejvhodnějším osobám, průběžně je kontrolovat a na závěr zhodnotit. O většině různých zajištění mluví samostatná kompetence, zde se jedná o ucelené uvažování o chodu oddílu.</p>	
<p>Dle potřeby vhodně podporuje motivaci členů svého oddílu k činnosti.</p>	N	<p>Rozumí prvkům tvořícím vnitřní motivaci každého člověka, snaží se je u členů svého oddílu rozpoznávat a podporovat ty žádoucí. Zohledňuje přitom věk daného člena. Dokáže ovlivňovat vnější motivaci členů oddílu, je si vědom možností a rizik tohoto přístupu a chová se podle toho.</p>	<p>Umí různými způsoby podporovat motivaci ostatních. Je si vědom jejich výhod a nevýhod a dokáže mezi nimi vhodně zvolit v různých situacích a vůči různým lidem.</p>
<p>Chová se k ostatním vstřícně a přátelsky, spolupracuje s ostatními a spolupráci v oddíle také podněcuje a podporuje.</p>	N	<p>Chování na kurzu neznačí, že by se nechoval vstřícně a přátelsky. Uvědomuje si prospěšnost týmového vedení oddílu. Umí si najít spolupracovníky v oddíle i mimo něj a dát jim ten správný prostor. Umí rozpoznat, kdy je vhodné přijmout člena oddílu za součást vedení, a činí tak. Uvědomuje si, že je důležité podporovat soudružnost skupiny, pracuje na tom a v oddíle se snaží vytvářet partu, kde se lidé spolu cítí dobře. Umí si udržet kontakt také s těmi, kteří z oddílu odejdou, a vhodně je zapojit. Umí kolem oddílu vytvořit širší společenství podporovatelů.</p>	

Dle potřeby vyhledává, kriticky posuzuje a vybírá pravdivé a relevantní informace, a vede k tomu členy oddílu.	N	Získané informace kriticky hodnotí a vybírá z nich pro sebe užitečné. Uvědomuje si, že většinu sdělení nelze oddělit od názoru jeho autora, který vychází z jeho povahy a kultury, a reflektuje to i u sebe. Respektuje různé pohledy na věc, hodnotí je z hlediska logického uvažování i skautských hodnot a je připraven na základě toho přehodnotit svůj názor. Tento obsah vhodně předává členům oddílu.	Umí k vybranému tématu najít dostatek informací a vybrat z nich ty pravdivé a relevantní.
Komunikuje s osobami mimo oddíl.	N	Vhodně komunikuje s veřejností, institucemi, rodiči, střediskem, ostatními spolky, bývalými členy oddílu, ostatními oddíly apod., umí pro to použít vhodné komunikační prostředky a kanály. Umí pozitivně prezentovat svůj oddíl na veřejnosti - umí vhodně popsat činnost oddílu a vybrat obsah pro propagaci. Umí komunikovat s rodiči v běžných i problematických situacích. Umí vyjednat s vnějšími subjekty podporu pro oddíl.	Ví, proč je vnější komunikace důležitá. Umí vytvořit běžný komunikační materiál (např. náborový leták, novoročenku). Má přehled o způsobech komunikace s veřejností ve svém městě.

CONSILIUM

Projevy kompetence	N/K	Anotace	Kritéria vůdcovské zkoušky (povinně ověřovaný obsah VZ)
Pracuje s oddílovou vizí.	K	Ví, že má mít oddíl časově přiměřenou vizí, umí ji ve spolupráci s ostatními členy oddílové rady stanovit. Ví, kdy, jak a proč je nutné ji změnit. Dbá na soulad vize s posláním, principy a metodou skautingu.	Ví, že má oddíl mít vizí a proč. Dokáže ji formulovat.
Analyzuje situaci ve svém oddíle. Ví, proč to dělá, a volí k tomu vhodné způsoby.	K	Pro své aktuální rozhodování a krátkodobé i dlouhodobé plánování reflektuje silné a slabé stránky svého oddílu. Dokáže využívat různé metody a nástroje pro získání i zpracování informací o situaci v oddíle (např. Hodnocení kvality).	
Plánuje a realizuje výchovu v oddíle prostřednictvím práce s cíli.	K	Pracuje s krátkodobými, střednědobými i dlouhodobými cíli oddílu. Stanovuje srozumitelné cíle a pamatuje na ně při realizaci činnosti oddílu a jejím vyhodnocení. Do procesu plánování zapojuje vhodnými způsoby a měrou celou oddílovou radu. Tam, kde je to třeba, pracuje s cíli individuálního rozvoje.	Dokáže definovat konkrétní, měřitelné, přiměřené výchovné cíle. Poznává rozdíl mezi cílem a prostředkem a pracuje s nimi odpovídajícím způsobem. Umí v rámci oddílového plánu pracovat s cíli různého časového rámce.

Vyhledává, vytváří a používá vhodné metody a prostředky ke splnění výchovných cílů.	K	Dokáže poznat, jaké aktivity nebo opatření má podniknout, aby byl cíl dobře a efektivně splněn. Dokáže určit, jaké další cíle může plnit daná aktivita nebo opatření, a podle toho je kombinovat. Umí aktivitu přizpůsobit aktuálním výchovným cílům. Dokáže aktivitu připravit a použít.	Umí na základě svých cílů zvolit vhodné metody, nástroje, programy, prostředky. Umí pravidlo, nástroj nebo program vysvětlit a uvést.
Pro výchovnou činnost volí a vytváří vhodné prostředí a pracuje s ním.	K	Je si vědom, že výchovné prostředí (oddílová atmosféra a vztahy, fyzické okolí a jeho estetická kvalita) je zásadní složkou formující jedince i kolektiv, uvažuje nad tím při oddílové činnosti a podle potřeby a výchovných cílů vhodné prostředí nachází, volí nebo ovlivňuje.	
Používá plánovací postupy tak, aby oddílový program tvořil pestrý, rozmyšlený a uspořádaný celek.	K	Rozumí postupu plánování a jeho prvkům (dlouhodobá vize, dlouhodobý plán, jednotlivé akce s výchovnými a vzdělávacími aktivitami) a umí vysvětlit jejich význam. Zná vhodné techniky, které mu pomáhají vytvářet pestrý a uspořádaný program v oddíle. V oddíle stanovuje i krátkodobé cíle, dbá na provázanost cílů s prostředky. Ví, že k úspěšnému plánování je nutná zpětná vazba a její zohlednění. Ví, že plán není dogma, že někdy je třeba improvizovat a přizpůsobit se.	Je schopen sestavit střednědobý plán oddílu podřízený dlouhodobé vizi. Umí sestavit program běžné oddílové akce podřízený střednědobému plánu. Umí popsat výhody plánování v krocích (stanovení vize, obecné cíle - střednědobý plán, konkrétní cíle, projevy a aktivity).
Scénář jednotlivých akcí tvoří s ohledem na zdravý životní styl (pro účastníky i pořadatele).	N	Umí sestavit scénář oddílové akce (vhodný podíl aktivity a klidu, vyváženost jednotlivých prvků programu). Zná zásady zdravého životního stylu, umí sestavit vhodný jídelníček na různé druhy oddílových akcí.	

Vyhodnocuje plán oddílové činnosti a v něm obsažené cíle, výsledky využívá pro poučení sebe i oddílu.	K	Dokáže na každé události najít pozitivní stránku. Využívá dosažené úspěchy k motivaci sebe i druhých. Neúspěchy používá jako poučení a dokáže je přetavit do lepší budoucí činnosti své i ostatních; nezoufá nad nimi.	Umí ze zpětné vazby, pozorování nebo dalších zdrojů určit, nakolik byly splněny původní záměry a plány; umí toto provést samostatně i v týmu. Umí ze zjištěných nedostatků vyvodit závěry a postup do budoucna.
Přizpůsobuje komunikaci osobě, s níž mluví (dítě, rodič, úředník...), a situaci, v níž se nachází.	N	Umí si určit cíl komunikace, umí volit vhodné komunikační prostředky a kanály (dopis, e-mail, sociální sítě, IM aplikace, telefon, osobní schůzka). Dle situace rozlišuje důležité a nedůležité informace a podle toho s nimi nakládá. Ví, kam se obrátit s různorodými problémy (zajištění tábořiště, řešení složitých situací při výchově dětí, registrace členů oddílu, žádost o pomoc s oddílem).	Umí podle povahy a příjemce sdělení zvolit vhodné komunikační prostředky a kanály a použít je.
Komunikuje slušně a vstřícně, diskutuje věcně a konstruktivně. Cíleně kultivuje komunikaci členů oddílu.	N	Má základní rétorické dovednosti. Rozumí základům verbální a neverbální komunikace a používá různé formy komunikace přiměřeně k situaci. Zná zásady věcné a konstruktivní diskuse a vědomě se jimi řídí (nedělá argumentační fauly, neplevelí diskusi nesouvisejícími zbytečnostmi apod.). Podporuje kulturu a otevřenost diskuse i v oddíle. Všimá si i neverbálních sdělení členů oddílu, v případě krizových situací umí použít vhodná slova.	Jeho komunikace je slušná a vstřícná (aktivně se neprojevuje jinak). Diskutuje věcně a konstruktivně. Dokáže uvést příklady, jak cíleně kultivovat komunikaci členů oddílu.

FISCUS

Projevy kompetence	N/K	Anotace	Kritéria vůdcovské zkoušky (povinně ověřovaný obsah VZ)
Odpovědně řídí činnost oddílu po hospodářské stránce.	N	Má přehled o pravidlech, možnostech a rozdělení odpovědnosti v hospodaření ve svém středisku i obecně. Uvědomuje si důležitost finančního řízení činnosti oddílu. Ví, jak vypadá rozpočet, k čemu slouží a kde získá informace pro jeho sestavení. Zná jeho jednotlivé položky, umí vhodně zvolit výši rezervy. Umí sestavit rozpočet akce na základě jejích cílů a dlouhodobý rozpočet navazující na plán činnosti oddílu. Dle situace oddílu a střediska vhodně plánuje finanční stránku jeho rozvoje (šetří na investice, má rezervu na nečekané výdaje nebo opravy/obnovu vybavení, atd.)	Ví, do jaké míry nese on jako vedoucí a další členové jeho oddílu ve svém středisku odpovědnost za hospodaření. Umí na základě cílů malé i velké akce sestavit její rozpočet.
Zajišťuje pro činnost oddílu dostatek finančních prostředků z vhodných zdrojů.	K	Ví, že na oddílovou činnost potřebuje peníze. Používá členské příspěvky jako zdroj financí pro oddílovou činnost a ovlivňuje dle potřeby jejich velikost. Ví, kdy akce může být zisková, a dokáže těchto zdrojů financování využívat. Zná další zdroje financování, dokáže je dle situace oddílu získávat a vhodně kombinovat. Ví, kde hledat informace o dotacích a grantech, vč. pravidel pro jejich čerpání. Dokáže si říct o dar a vysvětlit jeho potřebnost pro oddíl. Ví, co je sponzoring / reklama a jak se liší od daru.	

<p>Zajišťuje evidenci majetku svěřeného jeho oddílu a péči o něj.</p>	<p>K</p>	<p>Ví, kdo je vlastníkem majetku oddílu (vč. peněz, vybavení, klubovny). Ví, jak se majetek eviduje, a řádně o něj pečuje. Ví, k čemu slouží inventura, a dokáže ji zajistit. Ví, že majetek oddílu patří středisku, a oddíl jej může mít ve správě; ví, jaký systém správy majetku je zaveden v jeho středisku. Zná pravidla pro evidenci majetku a jejich úpravu ve středisku. Respektuje je, stará se řádně o svěřený majetek a vede k tomu členy oddílu. Pravidelně kontroluje stav svěřeného majetku.</p>	
<p>Zajišťuje hospodaření oddílových akcí s péčí řádného hospodáře v souladu s platným právem a vnitřními předpisy Junáka - českého skauta.</p>	<p>N</p>	<p>Ví, jaké jsou povinnosti a odpovědnost vedoucího oddílu a hospodáře z hlediska hospodářského zajištění oddílové akce. Zná rozdíl mezi velkou a malou akcí a s nimi spojené povinnosti vůči středisku. Ví, kdo je zodpovědný za hospodaření na akci. Zná náležitosti pokladních dokladů. Ví, jaké typy dokladů se obvykle používají (paragon, smlouva, faktura, cestovní příkaz, apod.) Dokáže vystavit pokladní doklad se všemi náležitostmi. Umí vést pokladní knihu. Umí sestavit vyúčtování akce. Ví, kdy má akce zisk / ztrátu / je vyrovnaná a jak se projeví převody mezi pokladnami. Umí zhodnotit výsledek hospodaření na akci, poučit se z chyb do budoucna.</p>	<p>Dokáže určit, zda je daný prvotní doklad platný, a případně jmenovat jeho nedostatky. Umí vypsát správný pokladní doklad. Umí vést pokladní knihu malé i velké akce. Umí vyhodnotit hospodářský výsledek malé i velké akce.</p>

IDEOLOGICA

Projevy kompetence	N/K	Anotace	Kritéria vůdcovské zkoušky (povinně ověřovaný obsah VZ)
Má základní přehled o kořenech skautingu a historii skautingu v českých zemích.	K	Chápe, jak je současná tvář českého skautingu ovlivněna historickým vývojem naší společnosti, vývojem českého skautského hnutí a vývojem světového skautingu, a dokáže to předat členům oddílu. Umí vhodně využít historii jako prvek v aktivitách nebo jako symbolický rámec.	Dokáže popsat, z jakých kořenů český skauting vznikl. Má základní přehled o historii českého skautingu.
U členů oddílu rozvíjí jejich hodnotový systém, duchovní život a svědomí v duchu skautského slibu a zákona.	K	Pracuje se slibem a zákonem jako způsobem vyjádření hodnot skautingu. Přibližuje význam slibu a zákona členům oddílu a jejich prostřednictvím jim různými způsoby a přiměřeně věku a vyspělosti předává vztah ke skautským hodnotám. Budování hodnot chápe jako postupný proces. Zajišťuje, aby se činnost oddílu řídila slibem a zákonem. Vede členy oddílu k přemýšlení nad hodnotami a svědomím, podporuje jejich duchovní život.	U členů oddílu umí rozvíjet hodnotový systém, duchovní život a svědomí v duchu skautského slibu a zákona.
Vede členy oddílu k respektování a přijímání odlišností podle skautského zákona.	N	V mezích skautského zákona respektuje a podporuje různorodost a odlišnosti mezi lidmi ve vztahu např. k jiným oddílům, kulturám nebo náboženstvím. K tomu vede i členy oddílu vhodnou činností i vlastním příkladem. Dokáže si poradit s chováním členů oddílu, které není v souladu se skautským zákonem, vede je k nadhledu a otevřené komunikaci podložené argumenty.	
Přemýšlí o hodnotách,	K	Vnímá sám sebe, poznává se a pracuje se sebou, se svým vnitřním	

<p>kterými se řídí, o svém duchovním rozvoji, o svém svědomí, o vztahu k ostatním lidem.</p>		<p>světem. Umí navazovat kontakty, přijímá ostatní kolem sebe i s jejich názory, postoji a potřebami. Pracuje na svých vztazích k ostatním lidem, ví, jak na lidi kolem sebe působí.</p>	
--	--	--	--

MEDICA

Projevy kompetence	N/K	Anotace	Kritéria vůdcovské zkoušky (povinně ověřovaný obsah VZ)
Ovládá zdravotní vědu v rozsahu zdravotnického kurzu odpovídajícího úrovni vedoucího oddílu.	N	Obsah této kompetence je určen obsahem příslušného zdravotnického kurzu, který je podmínkou získání VZ.	

METODICA

Projevy kompetence	N/K	Anotace	Kritéria vůdcovské zkoušky (povinně ověřovaný obsah VZ)
Ztotožňuje se s posláním a principy skautingu.	N	Má na paměti a chápe, co dělá skauting skautingem, na jakých stojí základech, k jakým hodnotám a cílům se hlásí a jakými vnějšími znaky se projevuje. Není s těmito principy v rozporu a snaží se je aktivně naplňovat.	Dokáže vysvětlit poslání a principy skautingu, jejich vzájemnou provázanost a reálný dopad na program oddílu.
Chápe skauting jako hnutí, které reaguje na potřeby současné společnosti.	K	Nevnímá skauting jako společensky mrtvou tradici. Má představu o velikosti a významu českého i světového skautského hnutí, jeho roli ve společnosti a současných možnostech ovlivňovat svět. Hledá ve	

		společnosti výzvy, které může nebo má skauting pomoci řešit, a pracuje s nimi. Vnímá, že v různých zemích má skauting různou podobu, různou náplň činnosti, ale stejné ideály. Má přehled o možnostech, které jeho oddílu nabízí mezinárodní rozměr skautingu, a vhodně je využívá.	
Vede členy oddílu k demokratickým principům.	K	Vede členy oddílu k porozumění demokratickým principům fungování společnosti, k tomu, aby znali svá práva a k aktivnímu podílu na demokratickém rozhodování a odpovědnosti za svá rozhodnutí přiměřeně jejich věku.	
Ví, co je to skautská výchovná metoda a ztotožňuje se s ní. Rozumí jejím jednotlivým prvkům a používá je k naplnění výchovných cílů.	N	Chápe SVM jako celek, rozumí propojení Poslání Junáka - českého skauta, základních principů a skautské výchovné metody. Zapojuje do programu všechny prvky SVM, umí je nenásilně předávat. Neopomíjí žádný z bodů SVM. Dokáže zhodnotit a reagovat na to, jak se práce s jednotlivými prvky daří v oddíle.	Dokáže vysvětlit vztah mezi SVM, posláním a principy, zhodnotit, jak s prvky SVM pracuje v oddíle, a navrhnout, co by mohl zlepšit.

Metodicky pracuje s nástrojem postupného osobního rozvoje členů. Chápe práci s nástroji osobního rozvoje jako postupný krok od výchovy k sebevýchově.	K	Umí vhodně používat vybraný nástroj, zná i nástroje pro další věkové kategorie (zejména navazující). Přijímá nové nápady a hodnotí, jak se mu práce s vybraným nástrojem daří, jak by ji mohl zlepšit a zda stále používá vhodný nástroj pro svůj oddíl. Uvědomuje si, na jakém mezníku cesty od výchovy k sebevýchově se děti v jeho oddíle nachází a kam směřují.	Ví, proč a jak vybraný nástroj (stezka, lucerna, cestička, pěšinka, oddílové stezky, výzvy a projekty a další) použít jako východisko při plánování. Zná různé způsoby, jak předávat a ověřovat znalosti/dovednosti/postoje. Ví, jak s takovým nástrojem nepracovat (frontální výuka, zkoušení). Dokáže motivovat členy k používání zvoleného nástroje.
Používá prvek učení se zkušeností při výchovném působení v oddíle.	K	Při volbě prostředků dbá na co nejširší uplatnění tohoto prvku. Využívá přirozených možností pro učení se zkušeností, které běžná oddílová činnost nabízí. Chápe zkušenost jako důležitý výchovný prostředek a pracuje s celým cyklem učení. Umí dát členům prostor pro děláni chyb.	Dokáže pojmenovat, jak s tímto prvkem pracuje jeho oddíl. Ví, jaké výchovné cíle může plnit zkušenostním učením. Chápe důležitost reflexe a rozpozná, k jakým aktivitám je vhodné ji zařadit.
Používá družinový systém jako výchovný prvek, přizpůsobuje jej podmínkám a specifikům svého oddílu. Metodicky vede a podporuje rádce.	K	Vytváří vhodné prostředí pro fungování družin v oddíle jako party kamarádů, podporuje jednotlivé družiny ve spolupráci a budování družinového ducha. Chápe význam jednotlivých rolí v družině a dává prostor pro jejich uplatnění. Umí delegovat zodpovědnost za úkoly a jednotlivá rozhodnutí na rádce přiměřeně jejich schopnostem, zapojuje rádce do činnosti oddílové rady. Chápe družinový systém včetně role rádce a podrádce jako prostor pro osobní růst. Ví, jak pracovat s	Dokáže pojmenovat, jak s tímto prvkem pracuje jeho oddíl. Ví, jakých výchovných cílů může dosahovat zapojením družinového systému. Zná způsoby, jak podporovat rádce v jejich činnosti.

		družinovým systémem v oddíle s malým počtem členů.	
Používá téma přírody a pobyt v ní jako výchovný nástroj. Cíleně rozvíjí vztah členů k přírodě.	K	Sám přemýšlí a učí tomu, proč vést členy oddílu ke vnímání krásy přírody. Do běžného oddílového života zařazuje programy ke vnímání a uznání hodnoty přírody. Vnímá výpravy do přírody jako samozřejmou součást programu oddílu. Nachází různé způsoby, jak přírodu a pobyt v ní využít v programu oddílu.	Je si vědom, že příroda představuje hodnotu, kterou je na místě poznávat a chránit. Pobyt v přírodě, její poznávání a aktivity vedoucí k šetrnému chování k přírodě či její ochraně umí cíleně začlenit do oddílového programu.
Přistupuje ke členům jako k partnerům. Chápe, že děti a dospělí se mohou vzájemně obohacovat.	K	Ví, jak si pěstovat přátelský vztah k dětem, a dělá to. Vystupuje v roli průvodce při výchovném působení v oddíle, nestaví sám sebe do nadřazené pozice. Uvědomuje si nutnost zajištění oddílové činnosti z pozice dospělých z hlediska zodpovědnosti i schopností a zkušeností. Dává přiměřený prostor pro seberealizaci mladším členům.	

<p>Vede členy oddílu k aktivní službě a odpovědnosti vůči společnosti a světu.</p>	<p>K</p>	<p>Vede členy ke společenské a globální odpovědnosti dle hesla "mysli globálně, jednej lokálně". Ví, že je důležité vést členy oddílu k aktivní službě okolí, umí pro to vytvářet vhodné podmínky a aktivně zapojuje službu do programu oddílu. Chápe oddíl jako součást komunity (města, městské části, vesnice, regionu, státu, světa...) a s komunitním zapojením v programu oddílu pracuje.</p>	
<p>Používá symboly a symbolický rámec jako výchovný prvek, umí zvolit vhodný symbolický rámec pro danou cílovou skupinu a adekvátně ho zpracovat a vyjádřit.</p>	<p>K</p>	<p>Volí symbolický rámec s ohledem na výchovné cíle a cílovou skupinu, pro kterou je určen. Používá různé způsoby, kterými lze symbolický rámec vyjádřit. Chápe význam symbolické rámce jako prostředku pro výchovu, nikoliv pouze jako motivační prvek. Uvědomuje si, že skauting sám může být chápán jako symbolický rámec. Volí atraktivní a bezpečné symbolické rámce ve vhodné míře. Dokáže vysvětlit, proč je daný SR pro cílovou skupinu nevhodný.</p>	

Ovládá a předává členům oddílu běžné dovednosti potřebné pro samostatný praktický život.	K	V míře obvyklé ovládá a své členy učí dovednosti, které potřebují pro samostatný život v dnešní společnosti (včetně mírně nestandardních podmínek) - např. první pomoc, hledání komplikovanějšího spojení veřejnou dopravou, manuální zručnost od výměny pojistky po výrobu poličky. Ve vhodné míře a v souladu se skautskou metodou zapojuje do činnosti oddílu práci s novými poznatky, trendy a technologiemi.	
Ovládá a předává členům oddílu dovednosti potřebné pro přežití v přírodě i za ztížených podmínek.	N	Má a u svých členů rozvíjí dovednosti potřebné pro pobyt, činnost a pohyb v přírodě tak, aby bylo možné s nimi v činnosti oddílu po všech stránkách bezpečně pracovat s přírodou jako prvkem skautské metody - např. práci se dřevem a ohněm či orientaci v terénu. Vede členy ke zvládnutí přiměřené míry nepohodlí.	
Rozvíjí fyzickou zdatnost členů oddílu.	K	Dokáže do činnosti oddílu zařadit adekvátní podíl různorodých fyzických aktivit - turistika, sport, manuální práce. Dbá na rovnoměrný rozvoj fyzické i mentální stránky členů oddílu.	
Má základní přehled o dostupných výchovných nástrojích Junáka - českého skauta. Metodicky využívá	K	Ví, že v Junáku - českém skautu existují různé nástroje pro jednotlivé věkové kategorie (stezky, odborky, časopisy, závody, celostátní akce, pěšinka, projekty a	

nástroje pro věkové kategorie, se kterými přímo pracuje v oddíle.		výzvy a další) a jak je použít jako prostředek výchovy. Dokáže si k práci s nástroji najít potřebné informace a vyhodnotit, jakým způsobem je použít v oddíle.	
Pracuje na tom, aby měl oddíl vlastní tvář.	K	Ví, co je skautským oddílem nutně společné a v čem se mohou a mají lišit a vytvářet tak jedinečná společenství. Na vytváření vlastní tváře oddílu se aktivně podílí.	
Dle potřeby využívá příležitostí přivést nové členy do oddílu nebo je aktivně vytváří. Integruje nové členy do oddílu.	K	Umí při náboru využít, co zajímá dnešní děti. Umí popsat výhody a nevýhody toho, když oddíl delší čas nepřijímá nové členy. Ví, jak vhodně integrovat nové členy do oddílu, jak s nimi pracovat a co je potřeba je naučit. Uvědomuje, že nováček nemusí být pouze dítě, ale také dospělý, který se o činnost nadmíru zajímá.	
Hledá a vychovává svého nástupce.	K	Chápe, že pro přetrvání oddílu je potřeba včas najít svého nástupce a po předání vedení ho v jeho nové roli také respektovat. Ví, jak si nástupce najít, jak ho připravit pro převzetí oddílu a aktivně tak činí.	
Vytváří program oddílu tak, aby pomáhal rozvíjet individuální znalosti, schopnosti a dovednosti členů oddílu, byl	K	Program oddílu tvoří pro všechny členy svého oddílu, včetně svých spolupracovníků. Vytváří jim příležitosti k osobnímu růstu např. prostřednictvím	V programu oddílu umí vysvětlit, proč zařadil jednotlivé aktivity do programu. Vysvětlí, jak pracuje s postupně stimulujícími prvky v programu (kde dochází

pro ně užitečný i atraktivní a reagoval na jejich dosavadní znalosti, schopnosti a dovednosti.		postupně stimulujících programů, stanovování osobních cílů či osobních plánů.	k navýšení dosavadních znalostí/schopností/dovedností jednotlivce). V programu ukáže, kde myslí na růst spolupracovníků.
Orientuje se ve světě dnešních dětí/mládeže, hledá si o něm informace, ví, co členy oddílu zajímá, a dokáže tato témata přenášet do oddílu.	K	Rozlišuje vhodná a nevhodná témata a dle toho s nimi v oddíle pracuje. Umí vhodně vysvětlit členům oddílu, proč některé trendy v oddíle nepodporuje.	Dokáže rozlišit vhodné a nevhodné trendy (umí uvést příklady) a toto rozlišení odůvodnit tak, aby jej pochopili i členové oddílu. Dokáže vhodné trendy zakomponovat do činnosti oddílu.
Používá programy, rituály a tradice tak, aby byly pozitivním výchovným přínosem pro jednotlivé členy oddílu.	N	Uvažuje o významu tradic a rituálů. Dokáže vysvětlit, proč daný rituál nebo tradici zařazuje do činnosti oddílu. Zná a zohledňuje rizika nevhodného zacházení s rituály. Cíleně pracuje s dobrovolnou účastí u rizikových programů a rituálů.	
Pracuje s hrou jako nástrojem rozvoje, jenž slouží jeho výchovným cílům.	K	Aktivně a tvořivě přistupuje k aktivitám, které najde, přizpůsobuje je svým cílům a situaci. Umí posoudit, kdy je hra vhodným prostředkem a kdy naopak zbytečně odvádí od skutečného cíle a ubírá činnosti na opravdovosti.	
Rozvíjí samostatnou tvořivost členů oddílu.	K	Vnímá důležitost tvořivosti pro sebepoznání a osobní rozvoj. Zná metody jak různé typy osobností v jejich tvořivosti podpořit. Dává jí v programu oddílu dostatečný prostor.	

		Nebojí se netradičních řešení. Nechává si v plánu prostor pro chyby. Je nablízku, pokud členové neuspějí, aby jim pomohl.	
Má přehled o informačních zdrojích, které jako vedoucí oddílu potřebuje, a adekvátně je využívá.	K	Má přehled o základních zdrojích informací pro skautskou činnost: weby a databáze (Křižovatka, Spisovna, databáze základen, akcí, metodických materiálů, vyhledávače spojení, nákup jízdenek...), knihy, časopisy (např. metodický časopis Skauting). Dokáže tyto zdroje získat a využít, umí určit, kdy je to vhodné.	

ORDO & IUSTITIA

Projevy kompetence	N/K	Anotace	Kritéria vůdcovské zkoušky (povinně ověřovaný obsah VZ)
Zajišťuje vedení administrativní a informační agendy oddílu dle jeho potřeb a vnitřních předpisů Junáka - českého skauta.	N	Týká se jak administrativy, která vyplývá z vnitřních předpisů organizace (příhlášky, registrace, hlášenky táborů ap.), tak vlastní oddílové (např. správné vedení osobních údajů o členech nebo vyřizování povolení potřebných na tábor). Tyto úkony ovládá buď samostatně, nebo ověřuje správnost a úplnost provedení od těch, jimž tuto agendu svěří. Je vzhledem k těmto potřebám přiměřeně schopen pracovat se skautiSem.	Umí provést běžný úkon spojený s administrativou oddílu.
Má přehled o podpůrných organizačních a personalistických nástrojích poskytovaných VOJ a ústředím a vhodně je využívá.	K	Zná a dovede při činnosti vhodně využít vzdělávací kurzy, centrální pojištění, benefity (STS...), nástroje pro vzdálenou spolupráci (např. skautské G Suite).	
Jedná v souladu s organizační strukturou Junáka - českého skauta a relevantním vnitřním právem.	N	Uvědomuje si, jaký smysl má pro jeho oddíl členství ve středisku a Junáku - českém skautu. Má povědomí o právním i organizačním postavení a pravomocích jednotlivých jednotek a orgánů v Junáku - českém skautu, vhodně využívá jejich práci pro potřeby oddílu. Řídí se relevantními	Zná základní prvky organizační struktury Junáka - českého skauta, smysl jejich existence, jejich právní povahu a postavení vzhledem k oddílu. Zná obsah Stanov Junáka - českého skauta a zběžně i další potřebné předpisy vnitřního práva (OŘJ, HŘJ, ŘVČČJ); ví, kde najít jejich plné znění.

		vnitřními předpisy Junáka - českého skauta.	
Zná své středisko, zapojuje se vhodně do jeho řízení a činnosti, zajišťuje v něm výkon práv a povinností svého oddílu.	N	Využívá servis, který jeho oddílu může poskytnout středisko, a má o něm přehled. Zajišťuje plnění požadavků střediska kladených na jeho oddíl a jeho vedení. Účastní se střediskových rad a využívá svého hlasovacího práva ve prospěch oddílu i střediska. V oblastech, kde je to vhodné a efektivní, spolupracuje s ostatními oddíly ze střediska i na celostřediskové úrovni.	Zná základní informace o svém středisku (plný název, sídlo, důležité činovníky). Ví, jak funguje středisko a jeho orgány a jak to může ze své funkce ovlivnit, včetně nesouhlasu.
Neporušuje platné právo, chová se dle principů právní odpovědnosti.	N	Týká se základních zásad občanskoprávní, trestněprávní a správněprávní odpovědnosti. Implicitně předpokládá znalost základů soukromého práva (právní osobnost a svéprávnost). Vedoucí by měl ovládat základy, jednat v jejich mezích a vědět, na koho se v případě nouze obrátit. Dokáže využít pojištění zajištěného Junákem - českým skautem nebo jiným způsobem k minimalizaci následků.	Ví, kdy a za jaké jednání nese do jaké míry jako vedoucí oddílu právní odpovědnost. Umí při zajišťování činnosti oddílu právně jednat jménem Junáka - českého skauta a ví, kdy tak může činit. Umí se v případě právní odpovědnosti sebe nebo jiného člena obrátit pro pomoc. Ví, proti čemu je jako činovník v Junáku - českém skautu pojištěn.

<p>Předchází porušování práv dítěte a dokáže se zachovat v případě, kdy k tomu dojde.</p>	<p>N</p>	<p>Vede členy oddílu k tomu, aby znali svá práva a povinnosti. Dokáže v závažných případech odhalit jejich porušení. Umí se obrátit pro pomoc, pokud si není jist.</p>	
<p>Zná a dodržuje právní ustanovení týkající se oddílové činnosti a vede členy oddílu k jejich dodržování.</p>	<p>N</p>	<p>Týká se relevantních ustanovení občanského a trestního zákoníku, zákona o ochraně přírody a krajiny, o lesích, o vodách, o silničním provozu, o ochraně osobních údajů ap.</p>	<p>Zná základní obsah důležitých ustanovení zákonů relevantních pro běžnou skautskou činnost. Ví, kde dohledat podrobnosti. Umí napláňovat a realizovat běžnou oddílovou aktivitu tak, aby neporušovala platné právo.</p>

PSYCHOLOGIA & PEDAGOGICA

Projevy kompetence	N/K	Anotace	Kritéria vůdcovské zkoušky (povinně ověřovaný obsah VZ)
Vede členy oddílu tak, aby byli připraveni na zvládání a řešení různých krizových a obtížných situací.	K	Má přehled o rizicích, která ohrožují děti a mládež (závislosti, sekty, zneužívání, pobyt v online světě i v přírodě či ve městě, ...) Ví, jak členy oddílu o těchto rizicích přiměřeně informovat a dokáže připravovat programy a aktivity, které je nutí analyzovat a řešit stresové situace v bezpečném prostředí. Je jim oporou a dává jim zpětnou vazbu, která jim pomůže rozvíjet své schopnosti vypořádat se s krizovými a obtížnými situacemi. Je schopen pomoci, když se na něho člen oddílu obrátí s prosbou o pomoc nebo o radu.	Umí problematiku konkrétního rizika předat členům oddílu. Vyjmenuje současná rizika, která ohrožují děti, a popíše, která z nich mohou nejvíce ohrozit jeho děti v oddíle a jak jim může pomoci v případě "maléru". Připraví aktivitu, kdy účastníci budou řešit stresové situace, s následnou reflexí.
Má vizi svého osobního rozvoje a snaží se k ní postupnými kroky směřovat, staví si stále nové cíle.	K	Je schopen mluvit o svém osobním rozvoji, například ve vztahu k VZ nebo k vedení oddílu. Hledá příležitosti k osobnímu rozvoji a umí pojmenovat rizika, která na cestě vidí. Neustává ve snaze se rozvíjet.	
Využívá své znalosti a dovednosti jako příležitosti rozvoje oddílu, nechápe je jako cíl.	K	Hledá u sebe znalosti a dovednosti, poznává, jak je v oddíle využívá. Objevuje nové možnosti pro tato využití (např. jako odborník na gastronomii nemusím být pouze kuchařem, ale mohu pořádat i kuchařské soutěže nebo setkání s gurmánským podtextem).	

Aktivně využívá zpětnou vazbu jako součást vlastního rozvoje i sledování, zda je jeho jednání stále na správné cestě.	N	Je schopen kritické sebereflexe a zamyšlení nad svým vlastním jednáním a prožíváním. Dokáže být otevřený k přijímání zpětné vazby od druhých. Na základě zpětné vazby se snaží najít řešení, které mu pomůže odstranit nedostatky a případně posílit či udržet žádoucí jednání.	
Udržuje svou skautskou činnost v rovnováze se svými povinnostmi a rozvojem v jiných oblastech života.	N	Nechápe skauting jako místo, kam utíká před vnějším světem. Dokáže vyvážit své skautské aktivity s ostatními náplněmi svého života. Je si vědom a dokáže zformulovat, jaké nároky na něj osobně klade vedení oddílu a co mu přináší.	
Využívá zpětnou vazbu jako jeden ze základních pilířů výchovy a vedení.	K	Poskytuje konstruktivní zpětnou vazbu a vytváří podmínky pro to, aby členové skupiny zpětnou vazbu získali a mohli si ji dávat i navzájem. Zohledňuje různé metody pro určité situace (popisná ZV, hodnocení, reflexe, hitace, sharing, ...) s tím, aby měla ZV vždy největší dopad na rozvoj členů či skupiny. Zná metody, jak vést členy oddílu k sebereflexi a umí pro to najít vhodné programy.	Dokáže poskytnout konkrétnímu člověku nebo skupině zpětnou vazbu na program nebo jinou aktivitu. Dokáže v rámci příprav programu do harmonogramu zahrnout zpětnou vazbu tak, aby získal informace o jeho průběhu a aby dal prostor k posunu účastníků skrze reflexi jejich činů.
Zná základní vývojové charakteristiky od předškolních dětí po dospělé a dovede podle nich se členy oddílu pracovat.	N	Má základní znalosti o všech vývojových stádiích člověka (kategorie benjamínků, vlčat a světlušek, skautů a skautek, roverů a rangers i dospělých skautů). Podrobněji se zajímá o vývojovou charakteristiku těch kategorií, s nimiž aktivně pracuje v oddíle, včetně svého oddílového týmu	Umí stručně představit charakteristiku věkové kategorie. Zná fyzické a psychické limity členů určené jejich věkem a umí s nimi v rámci programu vhodně pracovat.

Zná výhody a nevýhody koedukovaných a nekoedukovaných oddílů a přizpůsobuje podle toho činnost svého oddílu. Respektuje odlišnosti chlapců a dívek v různém věku.	K	Uchazeč by se měl mít povědomí o všech možnostech sestavení oddílů a hledat příležitosti a rizika jednotlivých uspořádání. Nepopírá odlišnosti mezi dívkami a chlapci, aktivně s nimi pracuje.	
Zná výhody a nevýhody práce s více věkovými kategoriemi v jedné skupině a přizpůsobuje podle toho činnost své skupiny (oddílu, družiny, kmene apod.)	K	Uchazeč by se měl mít povědomí o všech možnostech sestavení oddílů a hledat příležitosti a rizika jednotlivých uspořádání.	
Přijímá, že členy oddílu se mohou stát i osoby se speciálními vzdělávacími potřebami a je na tuto možnost základně připraven.	N	Má obecný přehled, s jakými specifickými potřebami se může u členů oddílu setkat (SPU, ADHD, autismus, ztížené rodinné prostředí - rozvod, sociální situace, národnostní menšiny atd.) Umí si o těchto potřebách najít takové informace, které potřebuje k oddílovému fungování. Ví, kam se obrátí pro pomoc, když by měl člena se specifickými potřebami přijímat do oddílu. Ví, co vše musí při přijetí člena se specifickými potřebami zvažovat.	
Vnímá členy oddílu jako jedinečné bytosti, podle toho s nimi jedná a je schopen rozpoznat a řešit problémy, se kterými se setkávají.	N	Kompetence zahrnuje komunikaci přiměřeně věku a vyspělosti. Umí vyhledávat příležitosti k dalšímu rozvoji členů, pojmenuje přednosti členů svého oddílu. Umí pomoci řešit běžné i závažnější problémy členům oddílu, případně ví, kam se obrátit pro pomoc s řešením problému, který sám vyřešit neumí.	Umí rozpoznat, že má dítě nějaký problém, a umí mu s ním pomoci (umí se obrátit na správná místa s prosbou o pomoc v řešení nebo umí problém vyřešit sám). (met. poznámka - lépe vyzkoušet, zda umí pomoci řešit problém více dětem, aby bylo

			možno poznat, že pracuje s individuálním přístupem).
Dokáže vést jednotlivce nebo skupinu k reflexi vlastního chování vedoucí k zobecnění a poučení.	K	Vhodně (zohledňuje věk, zkušenosti, ...) zvolenými programy pomáhá členům zorientovat se v jejich chování, pocitech a rozhodnutích. To vše s ohledem na jejich další pozitivní rozvoj. Ví, na co si dávat pozor a kde jsou hranice.	
Pokud vznikne konflikt, snaží se zachovat tak, aby konflikt vyústil v řešení přijatelné pro všechny strany.	K	Vnímá konflikt jako přirozený důsledek setkávání odlišností a jako příležitost ke společnému učení a proměně vztahů. Rozlišuje různé možnosti nakládání s konflikty a posuzuje jejich dopady na soužití skupiny - hledá takové cesty pro řešení konfliktu, které zahrnují všechny zúčastněné. Chápe, že je nutné neustále rozvíjet pravidla či zvyklosti tak, aby je všichni mohli považovat za přijatelné, rozumné a spravedlivé. Snaží se porozumět příčinám a důsledkům konfliktů. Hledá, jakou roli v nich může hrát a jak je může ovlivňovat.	Dokáže rozpoznat hranici mezi konstruktivním a destruktivním konfliktem. Zná způsoby, jak destruktivní konflikt přerušit. Drží se zásad slušné a konstruktivní komunikace.

TERRA

Projevy kompetence	N/K	Anotace	Kritéria vůdcovské zkoušky (povinně ověřovaný obsah VZ)
Umí po materiální a organizační stránce připravit a uspořádat stálý letní tábor v přírodě.	K	Dokáže zajistit všechno potřebné pro to, aby tábor po materiální stránce fungoval vzhledem k jeho výchovným cílům a materiálním možnostem, včetně přípravy a likvidace. Dbá na zajištění přiměřené úrovně hygieny a environmentální šetrnosti.	Umí vybrat vhodné místo pro tábořiště a zajistit pro táboření potřebná povolení. Umí zorganizovat stavbu, údržbu a likvidaci tábora, včetně dopravy a správného uložení materiálu.
Zajišťuje dodržování pravidel fyzické i psychické bezpečnosti při běžných i specifických aktivitách.	N	Při realizaci programů vybírá takové trasy pro putování a místa na táboření, aby zajistil maximální bezpečnost všech zúčastněných. V rámci konkrétních činností využívá vybavení a materiál, který je v dobrém stavu, odpovídá charakteru a náročnosti prováděné činnosti a umí s ním správně zacházet. Zohledňuje náročnost aktivit a k tomu odpovídající čas na odpočinek, používá vhodně reflexe po programech. Zná bezpečnostní pravidla pro prováděné činnosti a je schopen se samostatně vzdělávat a hledat informace (právo, hygiena, návody a postupy...), pokud je to třeba pro zajištění bezpečnosti.	Umí při konkrétní aktivitě zajistit dodržení bezpečnostních pravidel a limitů. Umí vysvětlit pojem psychická bezpečnost v oddíle.
Postupuje při plánování a	N	Zařazuje do programu aktivity takové, aby	Umí naplánovat vícedenní akci tak, aby

realizaci činnosti oddílu tak, aby sebe a sobě svěřené účastníky akce zbytečně nevystavoval zdravotním, bezpečnostním a dalším rizikům.		rizika s nimi spojená byla adekvátní přínosům pro jejich účastníky. V rámci řízení rizika, jeho předcházení bere zřetel na své vlastní schopnosti a meze. Postupuje vždy s vědomím odpovědnosti vůči členům oddílu. Během přípravy programů a v rámci jejich realizace proto analyzuje situaci z několika úhlů pohledu (počasí, délka, čas, zkušenosti, vybavení a zázemí, náročnost, specifická akce, zdravotní a psychický stav účastníků, další vlivy) a přizpůsobuje tomu následný plán.	přiměřeně minimalizoval rizika s ní spojená (režim a posloupnost aktivity a odpočinku, vaření a jídelníček, trasy a místa přespání, sraz a návrat + předání členů rodičům, využívání zpětné vazby a review programů, které to potřebují).
Uvědomuje si rizika, která přináší uvedení programu nebo aktivit v nevhodném věku, a připravuje podle toho pro různé věkové kategorie odlišný program a aktivity.	K	Při plánování programů zohledňuje jejich náročnost z hlediska fyzické, psychologické a emoční vyspělosti členů a stavu dané skupiny. Včas rozpozná, které programy jsou vhodné, bezpečné a rozvíjející pro danou věkovou kategorii. Chápe pojem "vykrádání programů" a snaží se jím řídit.	Dokáže u dané aktivity určit, zda je vhodná pro danou věkovou kategorii a jaká pro ni představuje rizika, a aktivitu podle toho ponechat, upravit nebo rozhodnout o jejím vypuštění.
Zohledňuje při svém vedení hygienu práce a dbá na její dodržování v týmu, aby co nejvíce snížil riziko nehod a zkratových jednání.	N	Je si vědom toho, že nevyspalý a unavený vedoucí může udělat fatální chybu. Je si vědom i rizika alkoholu a dalších psychotropních látek. Dokáže odhadnout možnosti sebe i svého týmu a nenabírá si nezvládnutelné úkoly ani je nevyžaduje po ostatních.	Dokáže vyhodnotit, kdy jsou kapacity jeho samého nebo jeho týmu překročeny, a příslušně dle toho upravit plán činnosti, delegovat úkoly nebo jinak zasáhnout. V plánu delší akce dokáže rozpoznat místa se zvýšeným rizikem nehod a zkratových jednání (u dětí i vedoucích) a plán podle toho upravit.

<p>Zorientuje se v nastalé krizové situaci a učiní taková rozhodnutí, která ji v maximální míře eliminují.</p>	<p>K</p>	<p>Reflektuje krizovou situaci a řeší její zmírnění či odstranění na základě svých schopností a pomocí všech dostupných prostředků. Nebojí se udělat náročné rozhodnutí, pokud jím dosáhne odstranění krize. Uvědomuje si, že se krizová situace vztahuje, jak na ohrožení zdraví a životů, tak na porušování práv druhých. Ví kam se případně obrátit o pomoc.</p>	
--	----------	---	--